

Verantwoordelijk team
Beleid Sociaal Domein

Zaaknummer
2025-017826

Datum
9 december 2025

Portefeuillehouder
A.A. (Arend) Meijer

Raad d.d.
28-01-2026

Onderwerp
Bibliotheekbeleidskader Renkum 2026-2029

Beslispunten

Besluiten het Bibliotheekbeleidskader Renkum 2026-2029 vast te stellen.

Samenvatting

Door de wijziging van de Wsob in 2026 wordt de 'bevorderingstaak' omgezet naar een 'zorgplicht' voor gemeenten en provincies. Door de zorgplicht krijgen gemeenten de wettelijke taak om ervoor te zorgen dat inwoners toegang krijgen tot een volwaardige bibliotheekvoorziening.

Gemeente Renkum sorteert met dit beleidskader vast voor op de voorgenomen wetswijziging in 2026, die bepaalt dat iedere gemeente elke vier jaar een meerjarenplan opstelt waarin wordt beschreven hoe zij invulling geeft aan deze zorgplicht, afgestemd op de lokale context.

Aanleiding

De bibliotheek speelt een belangrijke rol in het leven van de inwoners van de gemeente Renkum. Sinds de wijziging van de Bibliotheekwet in 2015 is de bibliotheek uitgegroeid van een plek om boeken uit te lenen, naar een multifunctionele voorziening voor educatie, cultuur, ontmoeting en participatie.

Met de aanpassing van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in 2026 wordt de Zorgplicht voor gemeenten ingevoerd (nieuw artikel 6A). De aanpassing van de Wsob heeft als doel het bestaande bibliotheekwerk ten opzichte van de huidige situatie te versterken.

Inhoud

Per 2026 krijgen gemeenten de wettelijke taak om ervoor te zorgen dat inwoners toegang krijgen tot een volwaardige bibliotheekvoorziening

Als gemeente Renkum willen wij beter aansluiten bij de 5 de wettelijke kernfuncties van de Bibliotheek. Wij streven naar een Robuuste Bibliotheek: een bibliotheek die voldoet aan haar wettelijke plichten, binnen de Renkumse context en binnen de Renkumse kaders.

In dit stuk wordt de basis gelegd voor de inhoudelijke invulling van de bibliotheekfunctie binnen het beschikbare financiële kader, zoals de raad dat in juni 2025 heeft vastgesteld. Dit document heeft tot doel om de Renkumse kaders vast te stellen, om daaropvolgend tot een uitwerking van meerjarenbeleid te komen, passend bij de gemeentelijke doelstellingen.

Een omschrijving van de robuuste bibliotheek die aansluit op het kabinetsbeleid is een toekomstbestendige bibliotheek die maatschappelijk relevant is. Het is een organisatie die voldoende wendbaar kan reageren op de behoeften van het publiek, de wensen van subsidiegevers en ontwikkelingen op technologisch gebied. Bovendien is een robuuste de bibliotheek voldoende weerbaar om onder wisselende omstandigheden continuïteit te kunnen bieden.

Kader

Wettelijk

De Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) is sinds 2015 van kracht. Hierin wordt gesteld dat een voor ieder toegankelijk openbare bibliotheekvoorziening vijf kernfuncties bevat:

1. Het ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Ontmoeting en debat organiseren;
5. Kennis laten maken met kunst en cultuur.

In 2026 wordt de wet aangepast en wordt de Zorgplicht voor gemeenten ingevoerd.

Bibliotheekconvenant

Overheden (OCW, IPO, VNG) en bibliotheekpartijen sluiten periodiek een landelijk Bibliotheekconvenant. Hierin wordt beleidsmatig op hoofdlijnen invulling gegeven aan de maatschappelijke functies van bibliotheken rondom drie grote maatschappelijke opgaven:

1. Geletterde samenleving,
2. Participatie in de informatiesamenleving en
3. Leven lang ontwikkelen.

In het Bibliotheek convenant is afgesproken dat de bibliotheek een robuuste organisatie moet zijn die goed bereikbaar en toegankelijk is. Partijen spraken met elkaar de ambitie uit om de robuustheid van bibliotheekorganisaties te behouden en te vergroten.

Argumenten

Gemeente Renkum sorteert met dit beleidskader voor op de voorgenomen wetswijziging in 2026, die bepaalt dat iedere gemeente elke vier jaar een meerjarenplan opstelt waarin wordt beschreven hoe zij invulling geeft aan deze zorgplicht, afgestemd op de lokale context.

Met dit meerjarenbeleidskader zetten wij in op een uitgesproken duurzame samenhang tussen de gemeentelijke doelstelling op meerdere beleidsvelden en de rol die de bibliotheek hierin heeft of de meerwaarde die zij vanuit de vijf wettelijke taken kan toevoegen.

Alternatieven

Beleidskader vaststellen na de daadwerkelijke wetswijziging Wsob.

Aanpak/Uitvoering/Communicatie

Bij vaststelling dient dit document als basis voor de uitwerking van het meerjarenbeleid en een bijbehorend convenant. In dit convenant worden heldere afspraken vastgelegd over de subsidie en

Onderwerp

Bibliotheekbeleidskader

Datum

9 december 2025

Zaaknummer

2025-017826

Pagina

2 van 4

de bijbehorende kwaliteitsafspraken. Er worden indicatoren opgenomen die als uitgangspunt zullen gelden bij de subsidietoekenning.

Participatie

Dit beleidsplan is integraal tot stand gekomen. Er is afstemming gezocht binnen de diverse beleidsvelden en met de bibliotheek. Ook is er samenwerking en afstemming met de gemeenten Rheden en Rozendaal.

Met de Adviesraad Sociaal Domein is de totstandkoming van het meerjarenbeleidskader besproken d.d. 18 november 2025 (zie bijlage 2 voor hun reactie). In februari 2025 gaan wij met de Adviesraad Sociaal Domein in gesprek over uitwerking van hoofdstuk 4.

Financiële consequenties

Het financiële kader voor uitvoering van gemeentelijk beleid wordt jaarlijks door de raad vastgesteld bij de begrotingsbehandeling in het 4e kwartaal van het jaar.

Voor de looptijd van dit beleidskader is het beschikbare budget :

2026	2027	2028	2029
€ 926.117	€ 911.117	€ 911.117	€ 911.117

Dit kader is leidend voor de bekostiging van uitvoering van bibliotheekwerk en de verschillende doelsubsidies. Prijsstijgingen, inflatie en cao-ontwikkelingen worden jaarlijks verwerkt conform gemeentelijk indexeringsbeleid.

N.b. Voor 2026 is er incidenteel budget toegekend door de raad voor het behoud van de jeugdbibliotheek in Doorwerth (VJN 2025 Amendement 3).

Juridische consequenties

Geen

Samenhang met andere beleidsvelden

De bibliotheek is een van onze partners binnen het Sociaal Domein. Er is samenhang met alle andere beleidsterreinen, zoals Welzijn, ouderen, jeugd, onderwijs, minima, sport en cultuur.

Werelddoelen

Onderwerp

Bibliotheekbeleidskader

Datum

9 december 2025

Zaaknummer

2025-017826

Pagina

3 van 4

Bijlagen

1. Het Bibliotheekbeleidskader Renkum 2026-2029
2. Reactie Adviesraad Sociaal Domein

Onderwerp

Bibliotheekbeleidskader

Datum

9 december 2025

Zaaknummer

2025-017826

Pagina

4 van 4